

Januar 2014

Vi skal lære af Sverige

I Sverige har man lavere udgifter og kortere anbringelsestider på området for udsatte børn og unge. Derfor er det ifølge KL's Rådgivningspanel en god ide at vende blikket mod Sverige

Der er behov for at nytænke området for udsatte børn og unge. Det er udgiftstungt, og der er behov for færre og kortere anbringelser. Vi behøver dog ikke at kigge længere væk end til Sverige for at hente inspiration. Sverige har nemlig både lavere udgifter til udsatte børn og unge, kortere anbringelsestider og relativt flere anbragte i familiepleje end på institution. Og det tyder ikke på, at det går ud over kvaliteten.

Derfor drog KL's Rådgivningspanel til Sverige i 2013 for at finde ud af, hvordan vi i Danmark kan opnå svenske tilstande på området for børn og unge.

Sverige har fat i noget

Ifølge Niels Erik Kjærgaard, der er kommunaldirektør i Ringkøbing-Skjern Kommune, er der især én væsentlig forskel på Sverige og Danmark.

"I den svenske model er der en meget stærk kultur i at fastholde barnet i de eksisterende rammer, hvorimod vi i Danmark til tider kan få en oplevelse af, at det mere går ud på at få barnet anbragt, så det ikke forstyrrer i skolen eller hjemme hos familien. Alle anbringelserne i Sverige er midlertidige, så fokus er på at få barnet tilbage i de oprindelige omgivelser. Derudover er der en væsentlig forskel i, at sagsbehandleren er omdrejningspunktet i Sverige", siger han.

Flemming Storgaard, der er økonomidirektør i Ikast-Brande Kommune, mener også, at der er meget at hente, hvis vi i Danmark lader os inspirere af Sverige.

"Det er især interessant, at svenskerne har en investeringstilgang. Lidt karikeret kan man sige, at de investerer administrativt og høster på driftsområdet. Sverige har det halve antal sager pr. medarbejder i forhold til Danmark. Det betyder, at de bruger længere tid på hver eneste sag og den forebyggende indsats", siger han.

Dansk oversættelse

Deltagerne i KL's Rådgivningspanel kan sagtens se en dansk model for sig, men det sker ikke fra den ene dag til den anden.

"Der er tale om et anderledes fokus, hvor sagsbehandlerne bliver omdrejningspunktet for de tværgående indsatser og handlinger, herunder at skoleindsatsen er afgørende for succes. Det politiske niveau skal være meget klar i deres mål, målsætninger, fælles sprog og ansvar. Som i Sverige er det vigtigt med et fælles ejerskab til mål, evaluerings- og opfølgningsskemaer" siger kommunaldirektør i Ringkøbing-Skjern Kommune, Niels Erik Kjærgaard, og fortsætter:

"Der er masser af ting, som vi kan tage til os; den tidlige indsats, fokus på barnets behov, den massive inddragelse af barnets netværker og kulturen om at få barnet tilbage i egne omgivelser."

Om KL's Rådgivningspanel

KL's Rådgivningspanel faciliteres af KLIK. Panelets opgave er at drøfte, inspirere og rådgive KL og kommunerne om tendenser mv. inden for styring og økonomi i det kommunale landskab. Panelet består af kommunal- og økonomidirektører med særlig interesse og viden inden for feltet. Læs mere om panelet og den svenske model på www.klk.kl.dk.

Januar 2014

Den svenske model virker på Heden

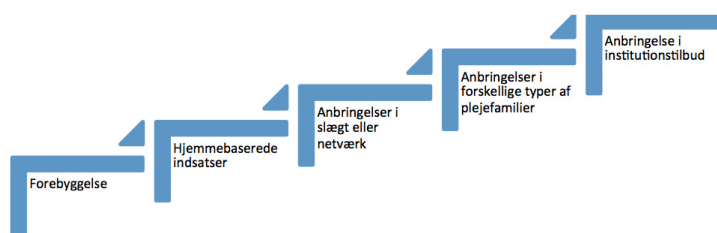
Det ser ud til, at Sverige har knækket koden på området for udsatte børn og unge. Derfor besøgte Herning Kommune sammen med KORA nabolandet for at hente inspiration. Det er der kommet "Sverigesprojektet" ud af. Nu har socialrådgiverne færre børnesager, og der satses på korte anbringelser.

Det er ingen hemmelighed, at der er store udfordringer på området for udsatte børn og unge. Det er et sårbart område, hvor de økonomiske udgifter er store og stigende. Derfor er der brug for, at kommunerne begynder at gå nye veje. Ifølge Preben Siggaard, der er centerchef i Børne- og Ungecentret i Herning Kommune, var det oplagt at søge inspiration i Sverige.

"Sammenlignet med Danmark har Sverige lave udgifter til udsatte børn og unge, kortere anbringelser og relativt flere anbragt i familiepleje end på institution, og der er intet, der tyder på, at det går ud over kvaliteten. Den største forskel er tankegangen. Der er en grundlæggende forskel i den måde, de tænker på. I Sverige handler det om at skabe det bedste grundlag for uddannelse og beskæftigelse", siger han.

Vi skal ned af trappen

Projektet tager udgangspunkt i Borås Kommunes indsatsstrappe, der består af fem trin:

Ifølge Preben Siggaard handler det om at komme så langt ned af indsatsstrappen som muligt og anvende den mindst indgribende foranstaltning.

"Pointen er, at vi skal så tæt på familien og dermed normallivet som muligt. De udsatte børn og unge skal bevare tilknytning til deres nærmiljø og familie, og deres netværk skal have en rolle i deres liv. De skal for eksempel i videst muligt omfang gå i almindelig institution eller folkeskole", siger han.

Ifølge Preben Siggaard kræver det imidlertid, at både myndighedsdelen, udførerdel, sundhedsplejen og PPR begynder at arbejde på en anden måde.

Flere sagsbehandlere

Det kræver blandt andet, at der oftere er opfølgning. Derfor har Herning Kommune ansat fire ekstra socialrådgivere, så de nu hver har ansvaret for 20 til 25 børnesager mod 45 til 65 tidligere.

"Det er dog vigtigt at slå fast, at projektet ikke går ud på at få flere sagsbehandlere. Det handler om, at vi skal arbejde på en anden måde, og den kræver flere sagsbehandlere", siger Preben Siggaard.

Indsatsstrappen alene gør det dog ikke. Preben Siggaard pointerer, at kommunens tilbud skal matche ideen.

"Vi har for eksempel tilbud, hvor man bor hjemme, men med støtte, og tilbud, hvor vi uddanner forældrene. I alle tilbud går børnene i normal skole, så vi støtter hele tiden op om skole, uddannelse og beskæftigelse", forklarer han.